

Monitoring van gedrag

Voorliggend stuk betreft een conceptvoorstel voor vaststelling en verzameling van indicatoren ten behoeve van monitoring van gedrag voor het Corona-dashboard van de Rijksoverheid.

Aanleiding

Het Corona-dashboard van de Rijksoverheid (<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>) geeft informatie over de ontwikkeling van het coronavirus in Nederland. Inmiddels hebben we de overgang gemaakt van de fase van een intelligente lock-down naar de fase van verantwoorde versoepeling, ofwel de fase van de anderhalve meter samenleving.

Daarmee verbreedt ook de aandacht zich van de corona-indicatoren naar een breder pallet van indicatoren (waaronder gedragsindicatoren) die voorwaardelijk zijn voor de continuering van de versoepelingen. Bij gedrag gaat het dan bijvoorbeeld om de volgende vragen: 1) houden we voldoende afstand? 2) wassen we de handen? 3) blijven we thuis bij (verkoudheids-)klachten 4) hoe staat het met de bereidheid tot thuisisolatie na een positieve test 5) hoe staat het met de bereidheid om te laten testen?

VWS heeft gevraagd om te verkennen of en met welke indicatoren op het corona-dashboard ook informatie over ontwikkelingen in de naleving van en/of het draagvlak voor deze gedragsregels beschikbaar kan worden gemaakt. Naleving van gedragsregels geeft directere cijfers, maar aanpassing van beleid t.a.v. gedrag kan trendbreuken in de meting veroorzaken. Draagvlakmeting is daar minder gevoelig voor, maar geeft weer een indirectere relatie met de naleving.

Vraagstelling

Over de exacte vraagstelling zullen in komende dagen (en weken) nog nadere afspraken worden gemaakt met VWS. Bijvoorbeeld over de vraag welke indicatoren precies belangrijk worden gevonden en hoeveel indicatoren inzicht kunnen bieden. Maar ook over de diepte van de informatie. Is het van belang om uitsplitsingen te maken naar regio en/of naar specifieke (bv. kwetsbare) doelgroepen? En welke betekenis moeten de indicatoren hebben? Zijn het indices om patronen en trends te ontdekken of scherper zijn het signaalwaarden? Dat maakt uit voor de frequentie, intensiteit en het betrouwbaarheidsniveau waarop gemeten moet worden.

Hoe beter vooraf nagedacht wordt over de set met indicatoren die gedurende langere tijd hun zeggingskracht behouden, hoe groter de kans is dat tussentijds geen aanpassingen hoeven worden gedaan. Dat voorkomt trendbreuken en geeft meer continuïteit aan de uitkomsten.

Relatie met verlengde inzet CGU

Voor de offerte voor de verlengde inzet van de corona-gedragsunit corona maken we nu al, vooruitlopend op deze nadere afstemming, een mogelijke aanpak op hoofdlijnen inzichtelijk met een voorlopige begroting voor de daarmee gepaard gaande activiteiten. Uiteraard zit daar een PM op die mede afhangt van de uiteindelijke frequentie, breedte en diepte van de benodigde indicatoren-set voor het dashboard die afgesproken worden.

Naar een eerste ontwerp: twee sporen

Sinds mei worden er door het RIVM, eerst twee wekelijks, later drie wekelijkse surveys gehouden om de compliance in de bevolking ten aanzien van de gedragsmaatregelen te monitoren. Het betreft hier een intensief en grootscheeps longitudinaal onderzoek onder 60-90 duizend Nederlanders via de GGD-panels. De verwachting is dat deze in het najaar nog twee maal zal plaatsvinden, in januari en nogmaals twee maal in het voorjaar van 2021.

De surveys zijn telkens een intensieve en uitgebreide meting, die qua opzet minder geschikt zijn om bijvoorbeeld een wekelijkse meting naar de compliance te doen ten behoeve van het dashboard. Het meetinstrumentarium en delen van de vragenlijst zijn daarvoor natuurlijk wel goed bruikbaar.

Het voor de hand om naast dit eerste spoor aanvullende als tweede spoor een (1- of 2- wekelijkse) compacte (cross-sectionele) meting te doen op de benodigde indicatoren. Als we deze compacte metingen qua inhoud aansluiten op de geplande uitgebreide surveys, leveren beide, elkaar aanvullende (verdiepende en validerende) informatie.

Vragen / Voorwaarden:

- Focus op naleving van gedrag of draagvlak of ...?
- Periodiek herhaalbaar voor langere tijd (bijv. 30 rondes?), met niet al te lage frequentie en een betrouwbare trend.
- Open data
- Regionaal uitsplitsen?
- Specifieke (kwetsbare) groepen uitsplitsen?
- Signaalwaarde of globale indices?
- Opdracht scherp formuleren (t/m vragenlijst en steekproefvoorwaarden)
- Kwaliteit / betrouwbaarheid van de uitkomsten (hoe hoger de gewenste betrouwbaarheid, hoe groter de steekproef hoe duurder het onderzoek)
- Periodieke survey uitzetten bij gespecialiseerd onderzoeksbureau, aansturing door RIVM

Organisatie

Het is van groot belang heel gericht informatie te verzamelen en in de vraagstelling nauw aan te laten sluiten bij zowel de politiek-bestuurlijke wensen, als de benodigde wetenschappelijke borging. Dat vergt aansturing van het proces van vraagstelling tot dataverzameling tot invoer in het dashboard. Om het proces van precieze en gerichte dataverzameling tot dashboard in komende half jaar van de grond te krijgen, en te sturen en te begeleiden, richten we een kleine projectorganisatie in. De uitvoering van de daadwerkelijke metingen zetten we uit bij een daarvoor te selecteren onderzoeksbureau. De vertaling van de verkregen data naar het dashboard willen we, als dit bijv. zo'n 30 keer moet gebeuren, bij voorkeur geautomatiseerd doen.

Indicatieve Begroting

1. *Projectorganisatie*
2. *Opzetten basisvragenlijst¹*
 - *aanpassen vragen volgende metingen*
3. *Dataverzameling*
 - *organisatie en opzet platform*
 - *wekelijks, 30 metingen²*
4. *Van data naar dashboard³*

(10)(2b)

¹ Als we gebruik kunnen maken van de kennis uit de gedragsunit. Anders wordt het bedrag hoger.

² Dit is (mede) afhankelijk van de wensen voor uitsplitsing en de gewenste betrouwbaarheid (=steekproefgrootte).

³ Als dit bijv. 30 keer moet gebeuren, kan dat beter geautomatiseerd worden. Dan kan het waarschijnlijk goedkoper: € (10)(2b)

Volgende pagina verwijderd wegens blanco

To: (10)(2e) (10)(2e) @rivm.nl; Gedragsunit-kernteam-en-wp (10)(2e) @rivm.nl
From: (10)(2e)
Sent: Sat 7/18/2020 7:06:57 PM
Subject: RE: tweede versie aanpak verdiepend thema leefomgeving, corona en gedrag ter bespreking as maandag wp leiders overleg.
Received: Sat 7/18/2020 7:06:58 PM

Hallo allemaal,

Even aansluitend bij (10)(2e) bericht heb ik een iets andere mededeling...

Zoals sommigen van jullie weten zit ik ook in de c-VTV. Daar is het momenteel alle hens aan dek. Daarom ga ik voorlopig in onze gedragsunit van de radar zodat ik aan een goed c-VTV product kan werken vanuit mijn expertiseveld leefomgeving en gezondheid.

Ik zie jullie in het najaar vast weer! En wens jullie allemaal een heerlijke zomer -die hebben we dubbel en dwars verdiend.

Hartelijke groet,

(10)(2e)

Dr. (10)(2e)

(10)(2e) Integraal Gezondheidsbeleid (RIVM)

(10)(2e) Gezondheid en Omgeving (Hogeschool van Amsterdam)

Werkdagen: (10)(2e)

(10)(2e) alleen bij spoed bereikbaar

Tel (10)(2e)

Hartelijke groet,

From: (10)(2e)

Sent: vrijdag 17 juli 2020 16:46

To: Gedragsunit-kernteam-en-wp

Subject: tweede versie aanpak verdiepend thema leefomgeving, corona en gedrag ter bespreking as maandag wp leiders overleg.

Ter inspiratie en discussie.

Fijn weekend allemaal !

Met vriendelijke groet,

(10)(2e) MSc MPH

(10)(2e)

Gebouw (10)(2e)

Email: (10)(2e) @rivm.nl

Telefoon: +31 (0)30 (10)(2e)

Mobiel: (10)(2e)

(10)(2e)

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
National Institute for Public Health and the Environment
Postbus 1, 3720 BA Bilthoven, the Netherlands.
Anthonie van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven, the Netherlands.

To: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>
Cc: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; CoronaGedragUnit <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
From: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Sent: Mon 7/6/2020 7:46:41 AM
Subject: RE: presentatie tbv kenniscoördinatorenoverleg vanochtend
Received: Mon 7/6/2020 7:46:47 AM

Eens met (10)(2e) goed om kort bij alle WP-s stil te staan. De vragen naar verdieping komen dan vanzelf wel (nu of later)

(10)(2e)

(10)(2e) (10)(2e)

(10)(2e)

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Ministry of Health, Welfare and Sport

Parnassusplein 5, 2515 XP Den Haag
 Postbus 20350, 2500 EJ Den Haag

T: (10)(2e)
E: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Aanwezig: (10)(2e)
Available: (10)(2e)

Secretariaat/secretariate

(10)(2e)
T: (10)(2e)
E: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Verzonden: maandag 6 juli 2020 09:24

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; CoronaGedragUnit <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: RE: presentatie tbv kenniscoördinatorenoverleg vanochtend

Hoi (10)(2e)

Veel dank hiervoor! Ik stuur de presentatie meteen door naar de KCO leden, dan kan iedereen zelf meelesen. Ik vind presentatie delen via webex meestal niet heel handig omdat het erg klein weergegeven wordt.

Het is een uitgebreide presentatie die mensen na het overleg ook rustig nog eens kunnen doornemen. Ik zou straks heel kort alle WP's bij langs gaan, omdat niet iedereen op de hoogte is van de brede opzet van de unit schat ik in.

Hopelijk lukt het om het kort te houden, dan is er nog ruimte voor vragen vanuit de KC's. Ik kan me voorstellen dat zij zich bijv. afvragen hoe specifieke vragen die voor hun directie van belang zijn eventueel een plekje kunnen krijgen in de WP's? Maar wellicht zijn er veel specifiekere vragen vanuit de groep op 1 van de WP's, laten we dat even aanzien zo – vind ik nu lastig inschatten.

@(10)(2e) – als jij dit anders ziet horen we het!

Groet, (10)(2e)

Van: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>

Verzonden: maandag 6 juli 2020 08:47

Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

CC: (10)(2e) <(10)(2e)@rivm.nl>; CoronaGedragUnit <(10)(2e)@rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>; (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>

Onderwerp: presentatie tbv kenniscoördinatorenoverleg vanochtend

Beste (10)(2e)

Bij deze mijn inleiding voor het kenniscoördinatorenoverleg. Ik stel voor dat ik focus op het deel t/m 8, en dan aan jullie vraag over welk onderdeel nu meer toelichting is gewenst.

Tenzij jullie nu al zeggen, focus vooral op het kwalitatieve onderdeel bijvoorbeeld (wat zeggen mensen nu echt) in plaats van de resultaten van de vragenlijst (de vele cijfers). Maar geen idee in hoeverre de resultaten van de vragenlijst al goed bekend is bij de deelnemers aan het kenniscoördinatorenoverleg.

Handig om ook de beleidsrapportage met deze groep te delen lijkt me. (10)(2e) is een nieuw proces aan het inregelen om verschillende corona-kennisproducten waaronder deze beleidsrapportage te bespreken intern bij jullie.

Vanaf 10:30u sluit ik bij jullie overleg aan. Omdat wij zelf niet veel met webex werken, ben ik er nog niet zo vertrouwd mee dat ik de ppt ook via mijn scherm kan delen, (10)(2e), kun jij dat misschien we?

Tot straks!

Met hartelijke groet,

(10)(2e)

Dr. (10)(2e) | (10)(2e)
RIVM Centrum Gezondheid en Maatschappij | Corona Gedragsunit | (10)(2e)@rivm.nl
Antonie van Leeuwenhoeklaan 9 | 3721 MA Bilthoven / Postbus 1 (10)(2e) | 3720 BA Bilthoven
T +31 (10)(2e) (secretariaat) | M +31 (10)(2e) | E (10)(2e)@rivm.nl | Tw @ (10)(2e)

RIVM De zorg voor morgen begint vandaag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en Committed to health and sustainability

<(10)(2e) @rivm.nl>; <(10)(2e) @rivm.nl>; <(10)(2e) @rivm.nl>;
(10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e)
<(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e)
(10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>

Cc: (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>

Subject: RE: Agenda teamoverleg CGU 20.07.20

Beste (10)(2e) en anderen,
Kennelijk ging er iets mis gegaan bij omzetting van word naar pdf, omdat er SAP-links achter de tekst zitten.
Overigens loopt de tekst sowieso niet altijd heel mooi, doordat dit een uitsnede is uit de totale SAP-offerte (waar ook WP 1,2, 7,8 inzitten). Het had nogal wat voeten in de aarde om e.e.a. in de tool geperst te krijgen...
Vriendelijke groet,
(10)(2e)
(10)(2e)

RIVM
From: (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>

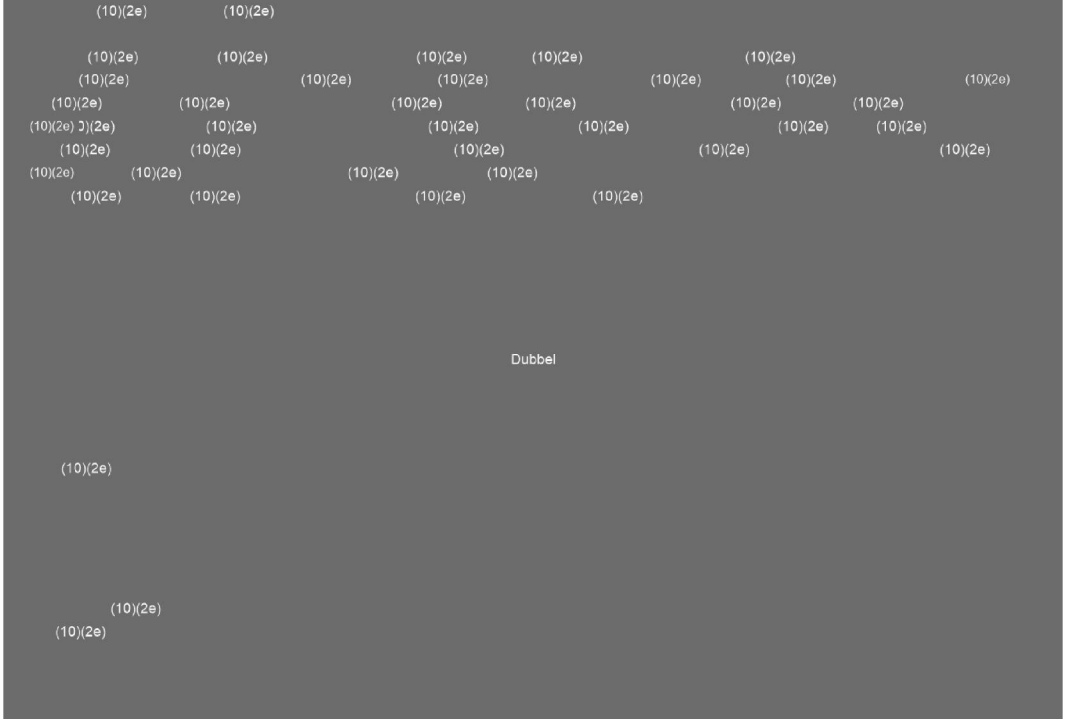
Sent: maandag 20 juli 2020 10:16

To: (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>;
(10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>;
<(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>;
(10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>;
<(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>;
(10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>

Cc: (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>; (10)(2e) <(10)(2e) @rivm.nl>

Subject: RE: Agenda teamoverleg CGU 20.07.20

Hey (10)(2e)
In de offertetekst is een deel van de tekst weggefallen. Teksten sluiten niet op elkaar aan. Even aanvullen ?
Tot zo
(10)(2e)

versie 20-7-2020

Inventarisatie nieuwe thema's Corona Gedrags Unit (CGU)

Werkwijze

De keuze voor thema's waar in de CGU op focussen is een doorlopend proces, waarbij we de input van VWS, LCI en het CGU team combineren om tot de meest optimale keuze te komen. Dit document bevat een short list met mogelijke thema's en de belangrijkste criteria om een keuze te kunnen maken. Dit document zal continue worden aangevuld en aangepast op basis van input uit de verschillende kanalen.

Short list met thema's

- Inrichten 1,5 m samenleving
- Corona literacy als aanvulling op health literacy
- Volhouden maatregelen terwijl er minder zieken en sterfgevallen zijn
- Tegenstrijdige regelgeving
- Doelgroep alleengaanden/-staanden
- Doelgroep (kwetsbare) ouderen
- Wat is nodig om de volgende coronagolf beter door te komen?
- Wat kan de burger zelf doen qua leefstijl om de kans op corona te verkleinen?
- Corona-app
- Verschillen in compliance tussen regio's en steden/landelijk gebied

Lopende thema's

- Leefomgeving – relatie met opdracht Goede voorbeelden
- Solidariteit

Afgeronde thema's

- Testen en testbeleid
- Jongeren en de 1,5 m samenleving

Criteria voor keuze thema's:

- Ondersteunend aan pandemiebestrijding
- Focus op gewenst gedrag: volgen, begrijpen, inzoomen op doelgroepen, bevorderen/ondersteunen om het vol te houden
- Bij doelgroepen: focus op groepen waar problemen (kunnen) ontstaan
- Aansluitend bij onze capaciteit (mensen/expertise/instrumentaria)
- Verwachte vragen gezien fase van de crisis
- Houdbaarheid van het thema